

Läget på energimarknaderna Olja, naturgas, kol och utsläppsrätter

Vecka 37, 2016

2016-09-13

Sammanfattning

Under sommaren varierade oljepriserna inledningsvis kring en relativt stabil nivå där Brent handlades omkring 50 dollar per fat, för att under juli sedan successivt sjunka till omkring 40 dollar per fat. Under augusti steg priserna återigen. Prisförändringarna har främst drivits av en lägre efterfrågetillväxt, fortsatt höga lagernivåer, hög produktion och en finansiell osäkerhet i efterdyningarna av Brexit. Generellt har priserna speglat en osäkerhet och riskaversion på kort sikt under sommaren, med relativt oförändrade marknadsfundament på längre sikt. Under juli började oljepriserna röra sig nedåt till följd av en svagare efterfrågetillväxt i framför allt Kina. En ökning av antalet aktiva oljerigar i USA ledde också till en marknadsoro över att minskningstakten i den amerikanska produktionen var på väg att sakta ned. I augusti började en prisåterhämtning bland annat till följd av att EIA rapporterade en minskning i amerikanska bensinlager som var större än förväntat. Marknadens uppmärksamhet är nu till stor del riktad mot OPEC:s kommande möte och möjligheterna för ett avtal om produktionsnivåer.

Under sommaren har gaspriserna i Europa främst påverkats av underhåll (både planerade och oplanerade) och LNG-leveranser. Priset på den nederländska gashubben TTF har sjunkit något från 14,45 euro per MWh i mitten av juni till 11,21 euro per MWh i slutet av augusti. Under sommaren har Ryssland och Turkiet återigen tagit upp diskussionen om gasledningsprojektet Turkish Stream. Gasledningsprojektet Nord Stream 2 har däremot stött på motstånd efter att den polska konkurrensmyndigheten meddelat att de anser att projektet hotar att underminera den lokala konkurrensen.

Kolpriset i Europa har under sommaren sett en generellt ökande trend, där den europeiska prispreferensen API 2 har ökat med omkring 20 procent för kommande månads termin. Från att ha handlats för omkring 50 dollar per ton vid månadskiftet maj/juni ökade priset till att i augusti/september handlas för strax över 60 dollar per ton. Utvecklingen har dock inte varit spikrak utan har fluktuerat en del.

Den europeiska marknaden för utsläppsrätter har under sommaren till stor del präglats av Brexit, där resultatet initialt ledde till ett kraftigt prisfall och där ovisshet om marknaden framtida utveckling gjorde att priset inte återhämtade sig under resten av sommaren utan har fluktuerat på nivåer mellan 4,5–5 euro per ton.

Innehåll

Oljemarknaderna	2
Naturgasmarknaderna	7
Kolmarknaderna	11
Utsläppsrätter	13

Priser vid stängning efter vecka 37

Olja	<i>ICE Brent, front month</i>		
	48,01	USD/fat	↓
Naturgas	<i>ICAP TTF, day ahead</i>		
	11,18	EUR/MWh	→
Kol	<i>ICE AP12, front month</i>		
	60,10	USD/ton	↑
Utsläppsrätter	<i>ICE EUA, Dec contract</i>		
	4,08	EUR/ton	→

Kommande seminarium inom nätverket olja och gas, NOG:

The Middle East and the Future of Oil Supply: The consequences of politics and conflicts.

Tisdagen den 27 september kl 14:30 – 16:00, Konferens Spårvagnshallarna, Birger Jarlsgatan 57 A, Stockholm
www.nog.se

Oljemarknaderna

Under sommaren varierade oljepriserna inledningsvis kring en relativt stabil nivå där Brent handlades omkring 50 dollar per fat, för att under juli sedan successivt sjunka till omkring 40 dollar per fat. Under augusti steg priserna återigen. Prisförändringarna har främst drivits av en lägre efterfrågetillväxt, fortsatt höga lagernivåer, hög produktion och en finansiell osäkerhet i efterdyningarna av Brexit. Generellt har priserna speglat en osäkerhet och riskaversion på kort sikt under sommaren, med relativt oförändrade marknadsfundament på längre sikt.

I juni låg priset på Brent omkring 50 dollar per fat, stärkt av en fortsatt stark efterfrågan från framför allt Kina och Indien och produktionsavbrott i bland annat Kanada, Nigeria och Libyen. Lagernivåerna sjönk, om än från höga nivåer, och den amerikanska oljeproduktionen minskade. IEA prognosticerade i sin månatliga oljemarknadsrapport för juni att en fortsatt stark efterfrågetillväxt och en minskad oljeproduktion från länderna utanför OPEC väntades leda till att den globala marknaden borde balanseras under andra halvåret av 2016.

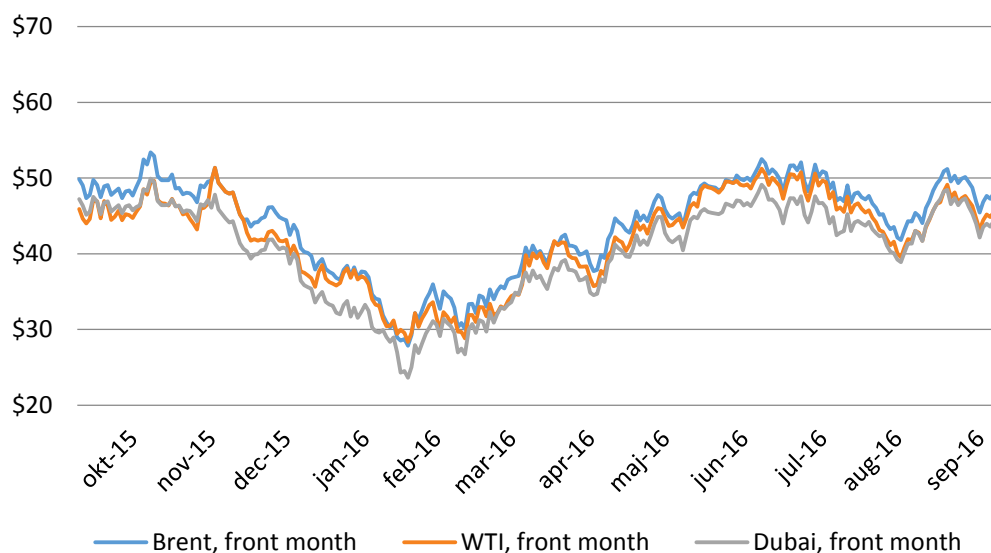
I slutet av juni röstade Storbritannien för ett utträde ur EU, där resultatet från folkomröstningen ledde till initial turbulens på de finansiella marknaderna och sjunkande oljepris på grund av att dollarn stärktes mot pundet och osäkerhet kring makroekonomiska effekter i Storbritannien och EU. Effekten var dock relativt kortvarig eftersom de långsiktiga marknadsfundamenten var fortsatt stärkande för oljepriserna. Hot om strejk bland olje- och gasarbetare i Norge i slutet av månaden stärkte priserna ytterligare något.

Under juli började priserna röra sig nedåt till följd av en svagare efterfrågetillväxt i framför allt Kina. En ökning av antalet aktiva oljeriggare i USA ledde också till en marknadsoro över att minskningstakten i den amerikanska produktionen var på väg att sakta ned. I julis oljemarknadsrapport meddelade IEA att återbalanseringen av marknaden fortsatt är på rätt väg, men att vägen dit är ”far from smooth” vilket de sjunkande priserna bekräftade. Siffror från den USA:s energimyndighet EIA under juli visade på sjunkande lagervolymer i landet, men att nivåerna ändå var fortsatt historiskt höga.

Det rapporterades under juli också om kraftigt stigande lagervolymer av petroleumprodukter, framför allt bensinvolymer. Flera analytiker beskrev situationen som att ett överskott av råolja lett till ett överskott av raffinerade produkter. Ett överskott av petroleumprodukter minskar raffinaderimarginalerna vilket i sin tur leder till en minskad efterfrågan på råolja från raffinaderierna, vilket ger lägre oljepriser. Det är dock viktigt att påpeka att överskott i amerikanska produktlager tidigare har visat sig kunna försvinna snabbt. Sannolikt ger ett produktöverskott en märkbar men kortvarig effekt på oljepriserna. I slutet av juli visade nya siffror från Kina att landets bensinexport i juni nådde nästan rekordhöga nivåer på 1,1 miljoner ton och därmed ökade på ett globalt bensinöverskott. Sammantaget var marknaden pessimistisk i juli och till början av augusti hade priset på Brent sjunkit till strax över 40 dollar per fat, vilket innebar en minskning med drygt 10 dollar per fat på mindre än en månad.

I augusti började en prisåterhämtning bland annat till följd av att EIA rapporterade en minskning i amerikanska bensinlager som var större än förväntat. Flera grundläggande marknadsfaktorer var likväl fortsatt dämpande för priserna; stigande export från Iran, ekonomisk osäkerhet, en stärkt dollar efter Brexit och produktlager över det genomsnittliga. Priserna fick dock fortsatt momentum efter att OPEC:s ordförande Mohammad bin Saleh al Sada (som även är energiminister i Qatar) meddelade att organisationen kommer att hålla informella samtal i slutet av september i samband med *International Energy Forum* i Algeriet. Prisuppgången har också stärkts av så kallade short-coverings vilket innebär ett återköp av, i det här fallet, oljekontrakt som nyligen sålts.

Råoljepriser (USD/fat)

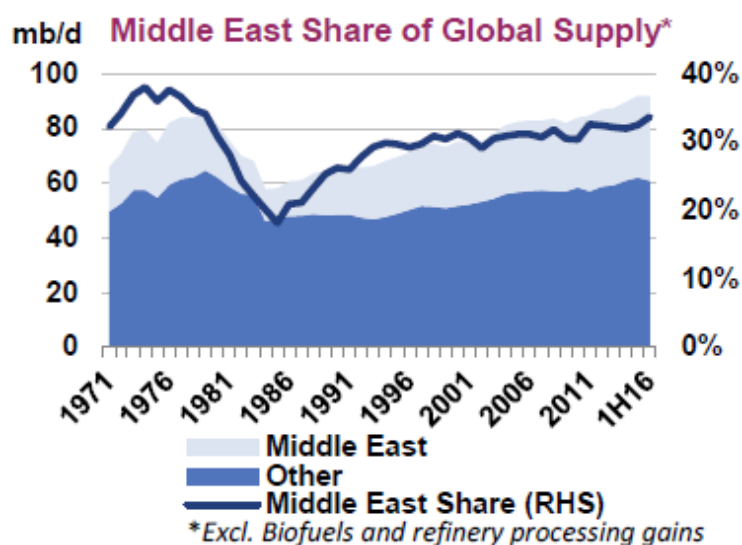
Källa: Montel

Kommer OPEC att kunna nå ett avtal om produktionsnivåer?

Oljemarknaderna verkar därmed röra sig mot en återbalansering under den kommande hösten eller vintern. Samtidigt fortsätter de förhållandevis låga oljepriserna att sätta hög ekonomisk press på flera oljeproducerande länder och, inte att förglömma, länder som exporterar arbetskraft i stor skala till oljeproducenterna. Denna ekonomiska kris samt nedgången inom den amerikanska skifferoljeindustrin och för dess finansärer håller spekulatioerna om vad som skall hända på OPEC:s kommande möte levande och sätter också tryck på OPEC-länderna att agera.

I princip alla OPEC-länderna producerar dock nära nog till full kapacitet (undantaget de länder vars produktion störs av politisk instabilitet och inbördeskrig). Saudiarabien har förmodligen ytterligare produktionskapacitet att ta till, men producerar redan på historiskt höga nivåer. Till skillnad från tidigare framgångsrika OPEC-interventioner på marknaden har situationen i denna cykel varit en av överutbud mycket på grund av ny produktion som ligger utanför oljekartellens kontroll. Situationen har tvingat OPEC in i ett priskrig för att upprätthålla och återta sina marknadsandelar.

Statistik från IEA och OPEC från sommaren visar att strategin varit lyckosam och OPEC lyfte sin gemensamma andel av världsmarknaden tillbaka till cirka 32,7 procent, efter att ha fallit som lägst till 32,3 procent under 2014. Ännu bättre har det gått för Saudiarabien. Landet är den producent som enklast har kunnat höja sin produktion under perioden och har därmed lyckats höja sin marknadsandel från som lägst 10 procent till 11 procent, vilket är runt 0,4 procent högre än innan marknadsandelstappet inleddes.

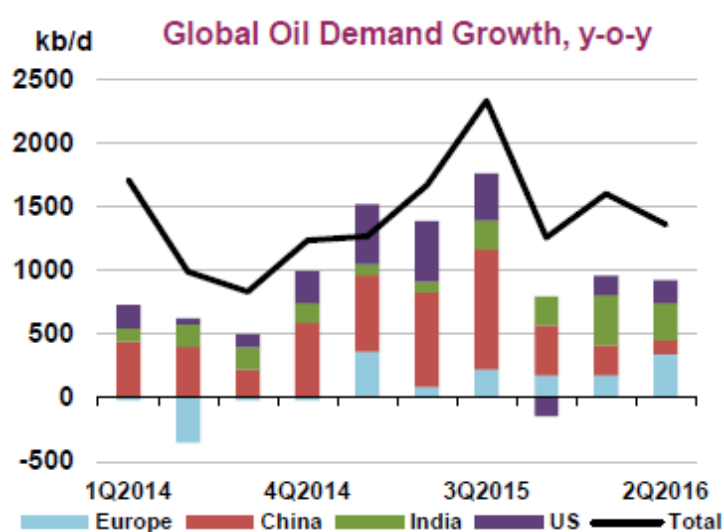
Källa: IEA

Om riktningen mot återbalansering tycks klar, marknadsandelarna har försvarats och nya till och med erövrats, varför skulle då Saudiarabien överväga ett produktionstak eller en produktionsminskning? Oljeprisuppgången under våren och försommaren var tillräcklig för att skapa ett trendbrott i investeringsklimatet på några av USA:s skifferformationer, med en ökad borrhaktivitet som följd, för första gången sedan första halvåret 2015. Förvisso en liten ökning som sedermera delvis kommit av sig när oljepriserna återigen försvagats. En intervention av OPEC nu skulle riskera att tidigarelägga en återhämtning inom skifferoljeproduktionen och därmed den konkurrens som det medför.

Till komplexiteten kring en eventuell prisuppgörelse hör också de dåliga relationer mellan vissa av producentländerna, vilka delvis försämrades ytterligare genom det sätt på vilket det föregående OPEC-mötet i Doha i april havererade. Som beskrivet i ett tidigare marknadsbrev fick sig de redan dåliga relationerna mellan Saudiarabien och Iran en förnyad törn. Samtidigt upplevde sig Ryssland utnyttjat av Saudiarabien för dess egna politiska vinning och i dess rivalitet med Iran. Förutsättningarna för en ny bred överenskommelse som inbegriper stora producenter i och utanför OPEC har därmed sett särskilt dåliga ut under perioden som gått sedan det senaste mötet.

Vad finns det då som istället talar för en överenskommelse? Ironiskt nog mycket av det som ovan räknats upp som talande emot. En reduktion av produktionskvoterna är osannolik inom OPEC och i princip omöjlig i en bredare överenskommelse. Ett

produktionstak däremot innebär att alla får fortsätta producera på redan hög, eller i de flesta fall, full kapacitet. Marknaden är redan på väg mot jämvikt så ytterligare efterfrågechocker på uppsidan är mindre troliga (undantaget eventuella produktionsstörningar). Dessutom har efterfrågetillväxten under de senaste månaderna visat tecken på en väsentlig avmattning, framför allt i Asien, om än från väldigt höga nivåer. I USA har det djupa fallet i skifferoljaproduktion visserligen börjat mattas av, men det tar tid att svänga en så stark trend. Risken är att produktionsbortfallet blir för stort och därmed snabbt åter upp de stora lagervolymer och inom endast något år eller två åstadkommer en ny prischock, som i sig återigen sporrar överinvesteringar i skifferoljaproduktionen.

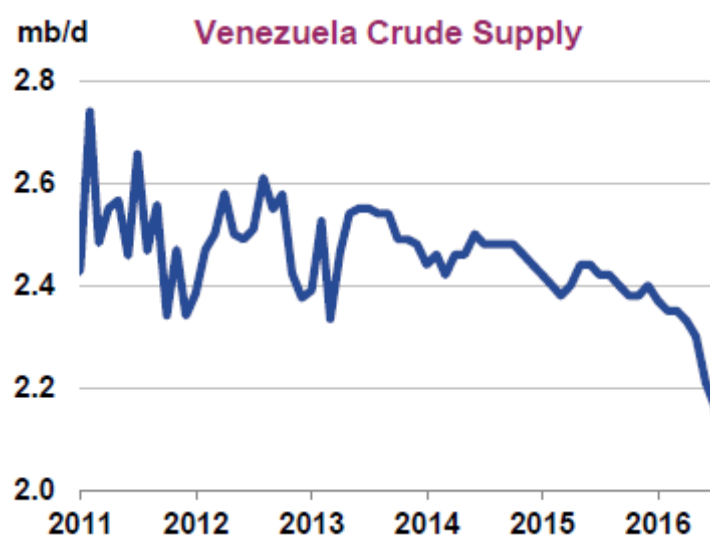
Källa: IEA

Iran som under aprilmötet i Doha inte ville samarbeta kring ett produktionstak som inte erkände landet rätten att återta de produktionsnivåer som rådde innan internationella oljeexportsanktioner instiftades 2012 är inte längre samma faktor i detta. Sedan slutet av sommaren producerar Iran, tvärtom de flesta förväntningarna, återigen nästan på de nivåer som landet måktade med i början av 2012. Samtidigt har framtagandet av en ny investeringslag för oljeindustrin, samt problem med kvarvarande banksanktioner gjort att det inte finns hopp om ytterligare produktionsökningar inom de närmaste två till tre åren och Iran har följaktligen under de senaste veckorna signalerat intresse för en produktionstaksöverenskommelse.

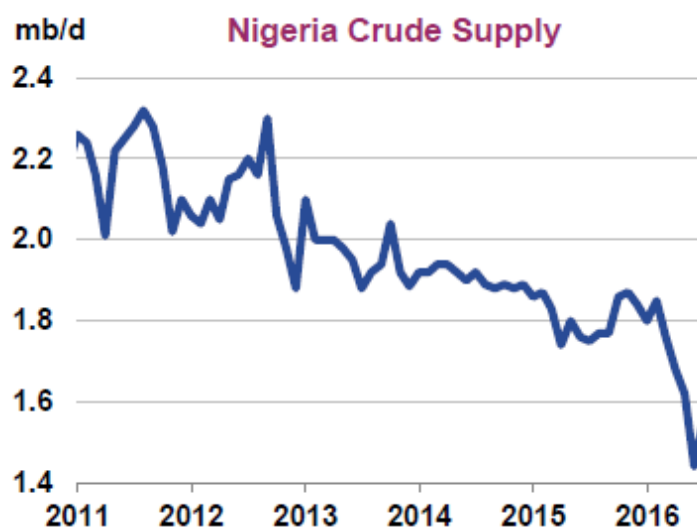
Osäkerheten kvarstår alltså, även om uttalanden från den nye Saudiske oljeministern Khalid al-Falhi ord så sent som vecka 35 till tv-kanalen al-Arabiya tyder på att Saudiarabiens ointresse för en överenskommelse ligger fast. Oljeministern uppgav då att ”Saudiarabien kommer fortsätta att tillämpa en flexibel oljepolicy och kommer att svara mot efterfrågan om den stiger som den gjort detta år och förra året”.

Om en överenskommelse ändå nås, skulle in initial prisreaktion förvisso vara trolig men osäkerheten kring vad som händer sedan skulle ytterligare förskjutas till efterfrågesidan och vad som händer med den hittills så snabba efterfrågetillväxten. Samtidigt riskerar

OPEC-länderna och deras samarbetspartners att frångå möjligheten att svara på snabba eventuella produktionsstörningar. Det senare är ett problem för marknaden med störningar i bland andra Nigeria, Sudan och Venezuela. Sett ur det perspektivet kan OPEC behöva använda sin marknadsnedkylande kapacitet snarare än man trott, en roll som i praktiken till fullo faller på Saudiarabien och ger al-Falih's ord om att upprätthålla flexibilitet i landets oljepolicy än mer vikt.

Källa: IEA

Källa: IEA

Naturgasmarknaderna

Under sommaren har gaspriserna i Europa främst påverkats av underhåll (både planerade och oplanerade) och LNG-leveranser. Priset på den nederländska gashubben TTF har sjunkit något från 14,45 euro per MWh i mitten av juni till 11,21 euro per MWh i slutet av augusti. Priset på den brittiska hubben NBP har också sjunkit från 14,95 euro per MWh till 11,58 euro per MWh under samma period.

Inledningsvis innebar avbrottet i Rough att priset på NBP stärktes i den främre delen av priskurvan, det vill säga framåt kommande vinter, och förväntningarna var att Rough skulle vara i drift igen till augusti. I mitten av juli meddelade dock Centrica att injektioner och uttag från Rough-anläggningen sannolikt kommer att vara avstannade till april 2017 på grund av källtester. Meddelandet sänkte priset på NBP i närtid medan priset på kontrakt längre fram i vinter steg. Denna prisutveckling förändrades något veckan senare då prisutvecklingen snarare var den omvända. Anledningen till de något motsägelsefulla prisrörelserna var att marknaden gjorde bedömningen att Storbritannien har relativt god förmåga att hantera vinterns gasbalans ändå. Att Rough-anläggningen inte kan användas under en längre tid framöver ökar risken för dagar då priset är högt men UK:s gasbalans i vinter kan fortfarande dra nytta av tillgången till kontinentala lager via rörledningen IUK som annars sällan används på vintern.

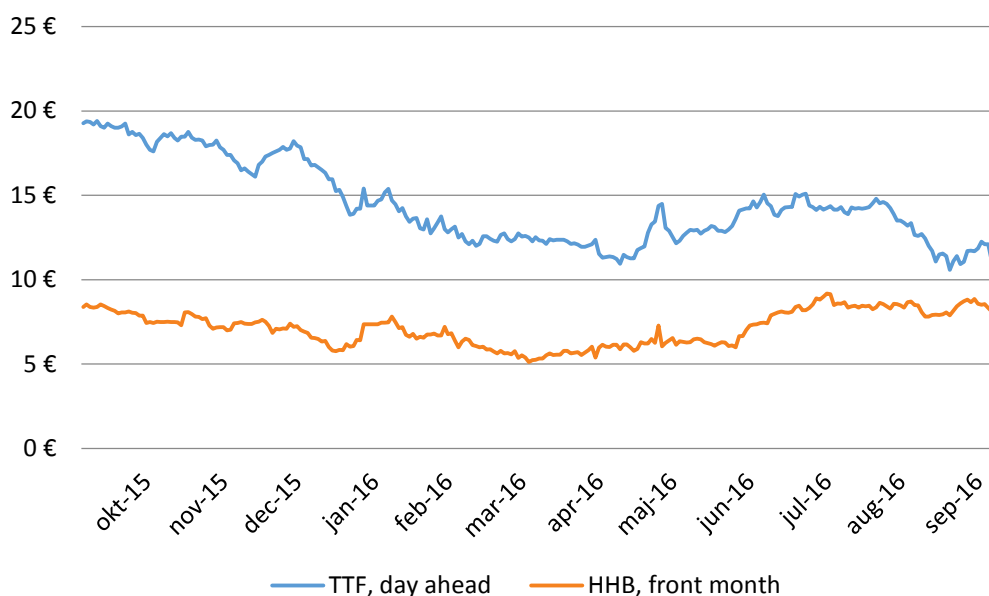
I slutet av juni meddelade den nederländska regeringen att produktionstaket i gasfältet Groningen kommer att uppgå till 24 miljarder kubikmeter under de kommande fem åren, vilket är tre miljarder kubikmeter lägre än 2016 års produktionstak. Detta är en större minskning än vad marknaden tidigare har förväntat sig men med rådande marknadsförutsättningar verkar det finnas nog med gas till Europa trots uteblivna leveranser från Groningen, och prisseffekten var marginell. I slutet av juni röstade också Storbritannien för ett utträde ur EU. Omröstningen fick dock ingen direkt effekt på de europeiska gasmarknaderna.

Norska leveranser började komma tillbaka ut på marknaden i mitten av sommaren efter visst underhållsarbete. Total norsk gasexport var högre i slutet av juni i år jämfört med 2015, vilket indikerar en relativt välförsörjd marknad. Generellt har just underhåll påverkat norska leveranser relativt lite under sommaren. Det är främst under augusti och september som de större underhållsarbetena drar igång. Under det tredje kvartalet 2016 är det planerade underhållet som påverkar norska leveranser också större än vad det har varit tidigare år.

Den 8 juli tog den franska LNG-terminalen i Dunkerque emot sin första LNG-last. Högre LNG-import till Frankrike kan ge ett ökat utbud till nordvästra Europa med den nya rörledningen Flanders som har en kapacitet om åtta miljarder kubikmeter gas per år. Rörledningen kan leverera gas direkt från Dunkerque-terminalen till Belgien och Nederländerna. Terminalens andra leverans skulle ha tagits emot den sjunde augusti men detta har försenats till september på grund av tekniska problem vid terminalen. Prispåverkan av försenade leveranser under hösten får sannolikt liten inverkan eftersom större volymer LNG inte kommer levereras till Dunkerque förrän större förvätskningskapacitet tas i bruk under första halvåret 2017.

I slutet av juli meddelade Gazprom att man kommit överens om en leverans om tre miljarder kubikmeter gas till Ukraina under det tredje kvartalet 2016. Priset uppgick till cirka 4,8 dollar per MMBtu vilket är ett historiskt lågt pris. Gazprom har dock enligt källor specificerat att Naftogaz måste förbetala hela volymen innan någon leverans kommer ske, vilket kan vara svårt för Naftogaz. Ukrainas gaslager har under sommaren varit lägre än förra året och var i mitten av juni 15 procent lägre än under samma vecka 2015 och i mitten av juli var Ukrainas 20 procent lägre, för att sedan öka i augusti. Gazprom har också indikerat att man planerar att auktionera ut 3–4 miljarder kubikmeter gas som ska levereras via Nordstream under fjärde kvartalet 2016 och första kvartalet 2017.

Naturgaspriser (euro/MWh)

Källa: Montel

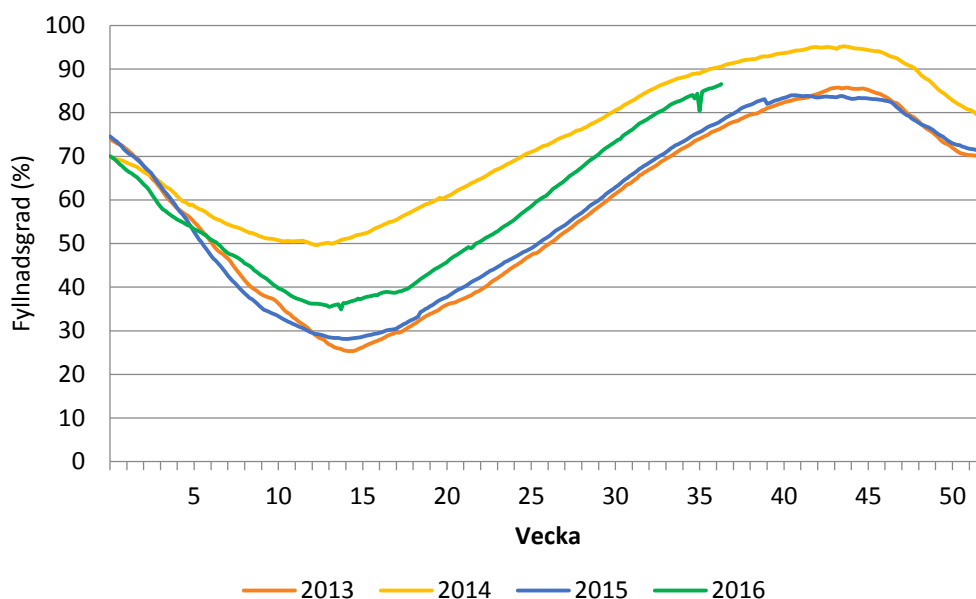
Leveranserna av LNG till Europa var starka i juni och in i juli för att sedan minska något, även om leveranserna var högre än under samma period 2015. De lägre volymerna var ett resultat av en högre asiatisk efterfrågan. Varmt sommarväder i Japan ökade kylbehovet och stärkte det asiatiska spotpriset till dess högsta nivå sedan januari. Även rekordtemperaturer i mellanöstern ledde till ökad efterfrågan på LNG vilket ökade LNG-leveranserna till Egypten och Kuwait.

I mitten av juni var de totala europeiska gaslagren ungefär 6 procent högre jämfört med förra året och uppgick till 40 miljarder kubikmeter. Lagret försvann dock i princip helt under andra halvan av juni till följd av underhållsarbete. I augusti ökade återigen injektionerna i de europeiska lagren och branchorganisationen Gas Infrastructure Europe (GIE) lanserade en ny plattform för gaslagerdata. Den nya plattformen fångar in data från fler anläggningar än den gamla, men analysfirman Energy Aspects tror att de totala europeiska lagernivåerna underskattas något av GIE. Under den sista veckan i augusti

uppgick de europeiska lagren till ungefär 82,17 miljarder kubikmeter vilket är knappt 20 miljarder kubikmeter högre än vid samma tidpunkt 2015.

I augusti steg nivåerna i de europeiska lagren vilket pressade priserna på både NBP och TTF. Större norska underhåll under augusti och september kan hjälpa till att strama upp balansen mellan utbud och efterfrågan. Dock är det möjligt att ökande LNG-volymer till Europa framöver ökar utbudet, efter några veckors minskade leveranser.

Fyllnadsgrad i europeiska gaslager

Källa: GSE minus strategiska reserver

Ryssland och Turkiet i nya samtal om Turkish Stream

Efter flera månaders anstängda relationer mellan Ankara och Moskva, i efterdyningarna av det nedskjutna ryska stridsplanet vid den turk-syriska gränsen i november 2015, tycks Ryssland och Turkiet under sommaren ha lagt ner dispyten och åter börjat diskutera gasledningen Turkish Stream igen. Relationerna mellan Ankara och Moskva började kallna efter ländernas prisdispyter gällande importpriser på rysk gas under förra året. Oenigheterna var ännu inte lösta i mitten av 2015 då det var tänkt att Turkish Stream-ledningen skulle börja byggas och efter att det ryska stridsplanet skjutits ned lades projektet på hyllan.

I juni tog Ankara det första steget till en återförening med Ryssland genom ett brev från president Erdogan till president Putin där Turkiet officiellt bad om ursäkt för det nedskjutna ryska stridsplanet. Gazprom meddelade omedelbart efteråt att bolaget är och har alltid varit öppet för en dialog om Turkish Stream. Den 8 augusti framhöll Erdogan att Ankara var redo att ta nya steg mot att implementera projektet och i en gemensam presskonferens i St Petersburg den 9 augusti sade Putin att det inte råder någon tvekan om att Turkish Stream kommer att byggas.

Ryssland har lämnat en handlingsplan Turkiet med detaljer och schema för konstruktion av en första del av Turkish Stream, som planeras sträcka sig under Svarta havet ha en överföringskapacitet på 15,75 miljarder kubikmeter gas per år. Målet är att underteckna ett mellanstatligt avtal i oktober enligt Rysslands energiminister Alexander Novak och en arbetsgrupp ska bildas för att förbereda och förhandla utkastet av avtalet för åtminstone en ledning med möjligheten att framöver expandera till den andra ledningen.

Företagen bakom Nord Stream 2 har dragit tillbaka ansökan om att bilda samriskbolag

Under sommaren drog konsortiet bakom Nord Stream II, bestående av Gazprom och fem europeiska energibolag, tillbaka sin ansökan till den polska konkurrensmyndigheten UOKiK om att bilda ett samriskföretag (joint venture). Gazprom som till fullo äger Nord Stream 2 behövde den polska myndighetens godkännande för att kunna sälja andelar till sina partners. UOKiK har rätt att besluta om gasledningsprojektet anses ha en negativ ekonomisk påverkan på Polen (då några av de involverade bolagen opererar på den polska marknaden) och under juli uttalade sig UOKiK om att projektet kan underminera den lokala konkurrensen och att man därför motsatte sig skapandet av ett samriskföretag. Den polska konkurrensmyndigheten befävar att projektet kan öka Gazproms dominanta position på europeiska gasmarknader och att Gazprom får en starkare förhandlingsposition gentemot polska kunder, även om ledningen inte planeras passera genom Polen eller polskt vatten.

Nord Stream 2 innefattar byggandet av två nya rörledningar genom Östersjön längs med Nord Streams existerande två rörledningar vilket skulle ge en adderad kapacitet på 55 miljarder kubikmeter per år. Förutom ryska Gazprom har konsortiet bakom det planerade projektet utgjorts av Uniper (tidigare E.ON), Wintershall, Shell OMV och Engie.

Konsortiet fick två veckor på sig att adressera myndighetens synpunkter. Om konsortiet inte skulle övertyga myndigheten skulle de nekas forma samriskföretaget Nord Stream 2 AG. Konsortiet valde då att dra tillbaka sin ansökan och har därför upplösts och Gazprom kvarstår som enda bolag och aktieägare bakom den nya gasledningen. Gazprom har dock uppgett att de avser fullborda projektet ensamma eller försöka förhandla fram ett nytt partnerskapsavtal.

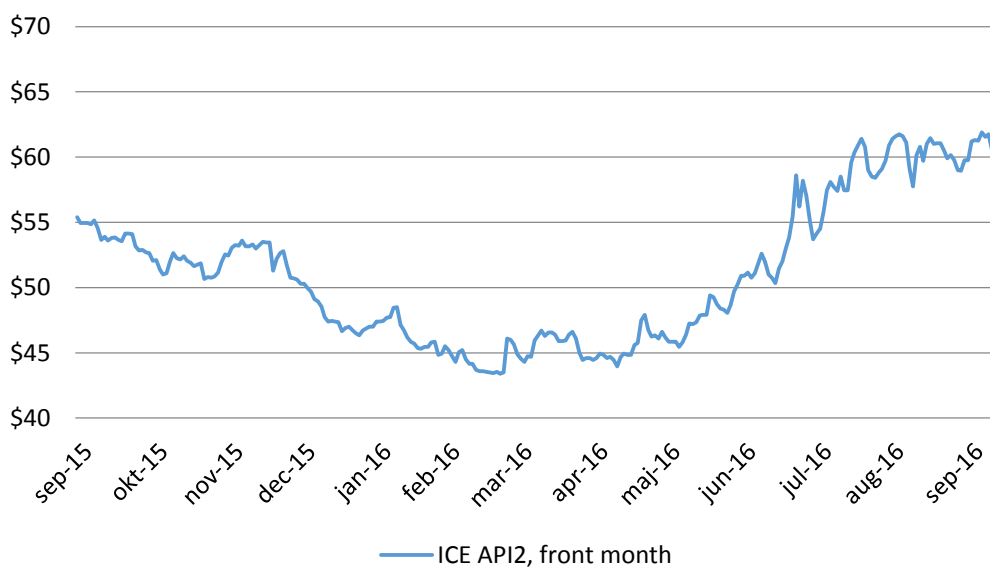
Misslyckandet av sammanslagningsplanerna innebär att projektet kan förlora politiskt och finansiellt stöd men bolagen verkar inte vara bekymrade över projektets realisering. De europeiska bolagen, i synnerhet de tyska, förefaller vara intresserade av att hitta andra sätt att finansiera ledningen på. I ett gemensamt uttalande från alla sex parter uppgav de att Nord Stream II skulle fortskrida som planerat, trots att samriskföretaget inte bildades.

Kolmarknaderna

Kolpriset i Europa har under sommaren sett en generellt ökande trend, där den europeiska prisreferensen API 2 har ökat med omkring 20 procent för kommande månads termin. Från att ha handlats för omkring 50 dollar per ton vid månadsskiftet maj/juni ökade priset till att i augusti/september handlas för strax över 60 dollar per ton. Utvecklingen har dock inte varit spikrak utan har fluktuerat en del.

Det har funnits flera orsaker till att priserna generellt har ökat. De europeiska kollagren har tidvis legat på relativt låga nivåer. Mot slutet av juli var de sammanlagda lagernivåerna i ARA-hamnarna (Amsterdam, Rotterdam och Antwerpen) torrbulksterminaler ungefär hälften av vad de var vid samma tidpunkt förra året. Under vissa perioder sammanföll även varmt sommarväder med låg förnybar elproduktion på kontinenten, vilket skapade ökad efterfrågan på kolkraft.

Kolpris (USD/ton)

Källa: Montel

Något som fått ett globalt genomslag på kolpriserna är nya bestämmelser i Kina för landets kolgruvor, för att minska överproduktionen. De nya bestämmelserna innebär att kinesiska kolgruvor bara får vara igång 276 dagar om året, istället för som tidigare 329 dagar. Åtgärden fick till följd att den kinesiska kolproduktionen i juni var 17 procent lägre än förra året och för första halvåret av 2016 var kolproduktionen 10 procent lägre. Den minskade inhemska kolproduktionen ledde till att Kina importerade cirka tre miljoner ton mer kol under årets första halva än under samma period förra året. Samtidigt minskade dock den Indiska kolimporten med omkring 8 miljoner ton under samma period.

Framåt mitten av augusti dämpades efterfrågan på kol i Europa något eftersom priset på naturgas sjunkit till nivåer där elproduktion med gaskraft började bli konkurrenskraftigt mot kolkraft, trots låga priser för utsläppsrätter. Mot slutet av månaden fick dock kolpriset visst stöd av att en av Colombias större kolhamnar stängde ned sin export samt att elproducenter i Europa började fylla på sina lager inför vintern.

Trots att kolpriserna har stärkts under sommaren pekar flera analytiker ändå på att övergripande marknadsfundamenta är ganska svaga för kolet, där efterfrågan väntas dämpas till följd av både ökade miljöambitioner och osäker ekonomisk tillväxt.

Utsläppsrätter

Priset på utsläppsrätter inom det europeiska handelssystemet, ETS, inledde sommaren på nivåer omkring 6 euro per ton. Priset vid stängning var som högst efter den 6 juni då utsläppsrätterna handlades för 6,21 euro per ton. Efter det så började priset sjunka något, för att sedan göra ett rejält dyk i samband med den brittiska folkomröstningen om landets framtida EU-medlemskap. När resultatet av folkomröstningen stod klart den 24 juni stängde priset på 4,96 euro per ton, vilket var en minskning med cirka 12 procent från dagen innan. Priset fortsatte sedan nedåt ytterligare några dagar för att under resten av sommaren fluktuerat på nivåer mellan 4,5–5 euro per ton.

Prisfallet i samband med folkomröstningen skedde mycket till följd av osäkerhet kring Storbritanniens framtida roll i ETS och oro för att ett utträde ur handelssystemet skulle kunna innebära att de brittiska aktörerna, som står för en omfattande del av handelssystemet, skulle dumpa sina utsläppsrätter och ytterligare spä på det rådande överskottet, som det senaste året lyckats minska ner till följd av marknadsåtgärder som ”backloading”. Ett utträde ur EU av Storbritannien skulle inte automatiskt innebära att landet också lämnar ETS, utan det går att delta även som utomstående land, så som Norge, Island och Lichtenstein, om den politiska viljan för detta finns.

Ett utträde av Storbritannien ur EU kastar även om spelplanen för förhandlingarna om hur handelssystemet ska utformas efter 2020. Storbritannien har varit ett av de länder som drivit på för att öka ambitionen och därmed öka priserna.

Utsläppsrättspris euro/ton

Källa: Montel